

Kes on vandetõlk uue vandetõlgi seaduse tähenduses ?

Angelika Sarapuu ja Liisi Pars

Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika nõunikud

Sissejuhatus

Üha enam asuvad inimesed õppima või tööle väljapoole kodumaad, abielluvad teise riigi kodanikuga või seovad end mõnel muul viisil välisriigiga. Sellega seoses on vaja esitada välisriigi ametiasutusele dokumente koos ametlike tõlgetega. Arvestades üha enam üleilmastuvat ühiskonda, kus on tagatud isikute liikumis- ja tegutsemisvabadus, puudutavad dokumentide ringlust reguleerivad õigusaktid üha laiemat isikute ringi. Sellega seoses keskendub käesolev artikkel Eestis kehtivale regulatsioonile, mis puudutab dokumentide esitamist koos ametlike tõlgetega välisriigi ametiasutusele. Rõhutamist vajab asjaolu, et isik peab esitama ametliku tõlke dokumendile üksnes juhul, kui vastuvõttev ametiasutus seda nõuab. Kui dokumenti vastuvõttev ametiasutus ei nõua kinnitatud või sellega võrdsustatud tõlget,¹ võib tõlke teha iga isik, kel on olemas vastavasisulised oskused.²

Avalike dokumentide ametlik tõlkimine on olnud senini killustatud. Nimelt on notarid vandetõlkide tõlkeõigsuse kinnitamisel tegelnud tõlkija allkirja õigsuse kinnitamisega, kuid teatud juhtudel ka tõlke õigsuse kinnitamisega.³ Tõlkeid kinnitades saab notar oma pädevuse piires kinnitada siiski vaid tõlkija allkirja õigsust, st ta vastutab, et tõlke on teinud talle tuntud pädev tõlkija. Tõlke vastavuse eest originaaldokumendile notar ei vastuta. 11. detsembril 2013. aastal vastu võetud ning 1. jaanuaril 2014. aastal jõustunud uue vandetõlgi seaduse eesmärgiks oli muuta tõlke kinnitamise süsteemi ja anda dokumentide tõlkimise pädevus täielikult üle selle ülesande täitmiseks kvalifitseeritud isikutele ehk vandetõlkidele.

Eestis on käesoleval ajal 29 vandetõlki ja vandetõlgi teenust osutatakse kaheksas keeles: inglise, soome, rootsi, saksa, vene, prantsuse, hispaania ja itaalia keeles.⁴ Et suurendada vandetõlkide arvu ning vandetõlkide teenusega kaetud võõrkeelte arvu, korraldab Justiitsministeerium sel aastal eksameid nii juba nimetatud keeltes, nagu vene, inglise, prantsuse, soome, hispaania, rootsi keeles kui ka näiteks läti, leedu ja norra keeles.⁵

¹ Olenevalt riigist kasutatakse ka termineid *notariaalne tõlge*, *ametlik tõlge* jms.

² Sellisel juhul võib tõlke tellida nn tavatõlgi või vastavasisuliste oskuste olemasolul mh tõlkida isik ise.

³ Notarid kinnitasid 2013. aastal ametitoiminguna tõlkija allkirja õigsust 17 641 korral ning osutasid 1 544 dokumendi tõlkeõigsuse kinnitamise teenust. Seega väljastasid notarid 2013. aastal kokku 19 185 ametlikku tõlget, mis moodustas ligi 66% kõigist Eestis vandetõlkide ja notarite poolt väljastatud ametlikest tõlgetest

⁴ Vandetõlkide kontaktandmed on Justiitsministeeriumi kodulehel <http://www.just.ee/34278>

⁵ Vandetõlkide eksami teade avaldatakse vähemalt neli nädalat enne eksami toimumist Justiitsministeeriumi kodulehel. Enne eksameid korraldab Justiitsministeerium ka infotunde, kus tutvustatakse nii vandetõlgi igapäevatööd kui ka eksamikorraldust. Teave infotundide kohta on eksamiteates.

1. Kes on vandetõlk?

Varem kehtinud vandetõlgi seaduse loomisel lähtuti suurel määral notareid puudutavast regulatsioonist. Sarnaselt notariga määratleti vandetõlki kui avalik-õigusliku ameti kandjat. Erinevalt notarist, kes teostab tõestamistoiminguid tehes avalikku võimu, osutab vandetõlk tõlkimisteenust. Vandetõlke puudutava regulatsiooni ülesehitamine notarite pädevusele ja notariaati käsitlevate seaduste laienemine vandetõlkidele tõi kaasa ebaühtlase, teatud määral ka vastuolulise regulatsiooni, mis ei sobinud kokku vandetõlgi institutsiooniga ja tingis uue regulatsiooni väljatöötamise vajaduse.

Käesoleva aasta alguses jõustunud vandetõlgi seaduse mõistes sarnaneb vandetõlk pigem teiste vabade kutsete esindajatega nagu advokaadid ja patendivolinikud. Nimelt on vandetõlk **vaba elukutse esindaja**, kes osutab tõlketeenust, mille kvaliteeti ja usaldusväarsust on riik eelnevalt kontrollinud, ning täidab muid tõlkimisega seotud ülesandeid.⁶ Tõlkimisega seotud ülesanneteks on Riigi Teatajas avaldatud seaduste võõrkeelde ja Riigi Teatajas avaldatavate välislepingute eesti keelde tõlkimine avaliku ülesande korras. Ühtlasi kuulub vandetõlgi pädevusse tõlke raames väljatrükkide ja ära kirjade kinnitamine.

Kuna uue vandetõlgi seaduse kohaselt ei määratleta vandetõlki enam haldusorganina, kes täidab riigi poolt delegeeritud haldusülesannet, on kogu regulatsioon üles ehitatud vaba elukutse esindaja ja teenuse osutaja põhimõttest lähtuvalt. Esiteks reguleerib uus seadus vandetõlgi kutset vaid nii palju, kui see on vajalik tulenevalt avalikust huvist nii dokumentide tõlkimise kui ka teenuse osutamise kvaliteedi ja usaldusväarsuse vastu. Kaotatud on mitmed põhjendamatud piirangud. Näiteks ei kohusta seadus vandetõlke tegutsema teatud kindlas tegutsemisvormis, vaid vandetõlk saab ise vabalt valida erisuguste ettevõtlusvormide vahel. Ühtlasi ei reguleeri seadus enam vandetõlgi teenuse eest nõutavat tasu, vaid tasu lepatakse iga kord enne teenuse osutamist kliendiga kokku. Teine ja kõige märgatavam muudatus seisneb uues terminoloogias, mille kohaselt minnakse *ametilt* üle *kutsele*. See ei puuduta ainult vandetõlgi nimetamist vaba elukutse esindajaks, vaid hõlmab kogu regulatsiooni: *ametitegevuse* asemel tuleb nüüd rääkida *kutsetegevusest*, *ametinimetuse* asemel tuleb kasutada *kutsenimetust*, *ametitunnistuse* asemel *kutsetunnistust*, *ametist vabastamise* ja *tagandamise* asemel viidata *kutse äravõtmisele*.

2. Vandetõlgi kutsetegevus

Varem kehtinud vandetõlgi seadus sätestas küll vandetõlgi definitsiooni, kuid ei andnud ammendavat selgitust vandetõlgi kutse- või ametitegevuse kohta. Selle kohaselt oli riik andnud vandetõlgile õiguse kinnitada ametitunnistuses nimetatud ulatuses enda või mõne teise isiku tõlgitud dokumendi tõlke õigsust, sellise tõlke ära kirja õigsust ning dokumendi ära kirja õigsust. Osa vandetõlgi pädevusest, nimelt Riigi Teatajas avaldatud seaduste

⁶ Vandetõlgi seaduse § 2 lõige 1 sätestab, et vandetõlk on isik, kes osutab kutsetegevusena ametlikku dokumentide tõlkimise teenust ja täidab seaduses sätestatud juhtudel muid tõlkimisega seotud ülesandeid.

tõlkimine võõrkeelde ja Riigi Teatajas avaldatavate välislepingute tõlkimine eesti keelde, oli sätestatud Riigi Teataja seaduse § 6 lõikes 2.

Uue vandetõlgi seaduse § 5 sisustab vandetõlgi kutsetegevuse mõiste. Kokkuvõtvalt võib öelda, et **vandetõlgi kutsetegevuseks on dokumentide tõlkimise teenuse osutamine ja teatud avalike ülesannete täitmine**. Muu tõlkimine kuulub vandetõlgi kõrvaltegevuse hulka.

2.1. Vandetõlgi tõlge

Uue vandetõlgi seaduse ühe suurima muudatusena antakse tulevikus ametlike tõlgete väljastamise ainupädevus vandetõlkidele. Pädevuse üleandmine vandetõlkidele toimub aga mitmes etapis. Alates 1. jaanuarist 2015 ei ole notaritel õigust kinnitada tõlkija allkirja õigsust keelesuunal eesti keel–võõrkeel ning ametliku tõlke saamiseks võõrkeelde tuleb järgmise aasta algusest pöörduda vandetõlgi poole. Keelesuunal võõrkeel–eesti keel võivad notarid peale vandetõlkide kinnitada tõlkija allkirja õigsust kuni 2020. aastani. Seejärel antakse pädevus täielikult üle vandetõlkidele. Pädevuse üleandmise eesmärk on tagada parem tõlkekvaliteet dokumendiliikluses. Nimelt on notari kohustus oma ametitoimingut teostades kinnitada tõlkel üksnes tõlkija allkirja õigsust, mitte süveneda tõlke õigsuse kontrollimisse. Kuivõrd notaril puuduvad keeletespetsiifilised teadmised, siis ei ole võimalik notaril kontrollida ka tõlke vastavust originaaldokumendile, mistõttu kinnitab notar üksnes tõlke teinud isiku samasust, võtmata vastutust tõlke sisu eest.⁷ Vandetõlgid on aga keeletespetsialistid, kelle teadmisi on riigi poolt kontrollitud ning kes tõlget tehes võtavad muu hulgas vastutuse ka tõlke õigsuse eest. Lisaks tõlke kvaliteedi tõstmisele lihtsustab ja parandab ametlike tõlgete tegemise ainupädevuse andmine vandetõlkidele Eestis tehtud tõlgete tunnustamist, sest siiani kehtiv topeltsüsteem on tekitanud välisriikide ametiasutustes probleeme Eestist pärit tõlgete tunnustamisel.

Vandetõlgi tõlkeks nimetatakse dokumendi tõlget, mille vandetõlk on teinud oma kutsetegevuse raames ja oma pädevuse piires. Tegemist on nn ametliku tõlkega, mille vandetõlk vormistab vandetõlgi seaduse §-s 8 sätestatud korras. Vandetõlgi tõlge uue vandetõlgi seaduse tähenduses erineb varasemast tõlkest, mille õigsust vandetõlk kinnitab, selle poolest, et tegemist ei ole tõestamiseseaduse alusel tehtud notariaalse kinnitamistoiminguga, vaid vandetõlgi kutsetegevuse põhiväljundiga, mis õiguslikult jõult on võrdne senise kinnitatud tõlkega.⁸ Muudatuse tingis asjaolu, et vandetõlk ei ole olemuselt notariga sarnane avalik-õigusliku ameti kandja, vaid tõlketeenuse osutaja, mistõttu tõestamiseseadusest tulenev tõlgete kinnitamise ja kinnitusmärke vormistamise kord oli eksitav.

⁷ Lisaks tõlkija allkirja õigsuse kinnitamisele on notaril võimalus vajalike keeleteadmiste olemasolu korral osutada ka vabatahtliku ametiteenusena tõlke õigsuse kinnitamist. Sellisel juhul on notar kohustatud kontrollima tõlke sisulist õigsust ehk selle vastavust originaaldokumendile. Ametiteenuse vormis dokumendi tõlke õigsuse kinnitamine moodustab aga väikese osa, 5%, kõigist tõlgete kinnitamise juhtudest Eestis.

⁸ Olenevalt riigist kasutatakse ka termineid *notariaalne tõlge*, *ametlik tõlge* jms.

Vandetõlgi tõlkes puudub vandetõlgi enesekohane kinnitus tõlke õigsuse kohta, mis tõestamisseaduse alusel vormistatavate kinnitamistoimingute puhul sisaldub kinnitusmärkes. Vandetõlk kui dokumentide tõlkimise valdkonnas kontrollitud teadmiste ja oskustega isik ei pea pärast dokumendi tõlkimist enam iseenda tõlke õigsust kinnitama. Kuivõrd vandetõlgi seaduse § 8 lõike 1 kohaselt võtab vandetõlk vastutuse tõlke õigsuse eest, ei ole vaja vandetõlgi tehtud tõlke õigsust enam eraldi kinnitada. Samasugusest põhimõttest on lähtunud muu hulgas ka konsulaarseaduses, mis reguleerib tõlketeenuse osutamist konsulaarametniku või aukonsuli poolt.⁹

Seega, kui vandetõlk tõlgib oma kutsetegevuse raames ja pädevuse piires dokumendi ja vormistab selle vandetõlgi tõlkena, on tegemist dokumendiga, mida on võimalik kasutada samal viisil nagu varasemat vandetõlgi kinnitatud tõlget. Sellest tulenevalt on vandetõlgi seaduses otsesõnu sätestatud, et vandetõlgi tõlge on võrdsustatud kinnitatud tõlkega.

2.1.1. Tõlkesuund

Vandetõlgi kutsetegevuse hulka kuulub dokumentide tõlkimine sellel tõlkesuunal, mille kohta on talle antud vandetõlgi kutse, ja tõlke vormistamine vandetõlgi tõlkena. Vandetõlgi seaduse § 3 lõike 1 kohaselt on **tõlkesuund kombinatsioon eesti keelest ja ühest võõrkeelest**, milles isik on sooritanud vandetõlgi eksami. Tõlkesuund viitab seega vandetõlgi pädevusele tõlkida eesti keelest võõrkeelde või võõrkeelest eesti keelde.

Vandetõlgi seaduse § 3 lõige 2 näeb ette, et isik on **pädev vandetõlgi kutsenimetuse all vandetõlgi kutsetegevusega tegelema ainult sellel tõlkesuunal, mille kohta ta on sooritanud vandetõlgi eksami ja saanud vandetõlgi kutsetunnistuse**. Seega ei kuulu vandetõlgi kutsetegevuse hulka mitte igasugune dokumentide tõlkimine, vaid tõlkimine üksnes kutsetunnistusel märgitud suunal. Vandetõlgi seaduse § 3 lõikes 2 sätestatud nõue laieneb ka Riigi Teataja aktide tõlkimisel.

Oletagem, et isik on sooritanud vandetõlgi eksami tõlkesuunal eesti keel–saksa keel ning tema kutsenimetuse on **eesti–saksa vandetõlk**. Tõlkesuunal eesti–saksa kutsetunnistuse omandanud vandetõlk ei tohi vandetõlgi kutsetegevuse raames tõlkida dokumente saksa keelest eesti keelde. Antud juhul tegeleb isik vandetõlgi kutsetegevusega, kui ta tõlgib suunal eesti keel–saksa keel kliendi dokumenti, mille klient peab esitama näiteks Saksamaa ametiasutusele ja mille tõlge peab Saksa seaduste või ametiasutuse kehtestatud reeglite kohaselt olema ametlik. Sellisel juhul vormistab vandetõlk tõlke *vandetõlgi tõlkena*. Sama kehtib ka siis, kui ametliku tõlke nõue ei tulene ühestki seadusest ning seda ei nõua ükski ametiasutus, vaid tõlke vormi on kokku leppinud kas näiteks lepingupooled või eelistab klient mõnel muul põhjusel kasutada kõige usaldusväärsemal viisil vormistatud tõlget.

⁹ Konsulaarseaduse § 32 lõige 1 annab konsulaarametnikule ja aukonsulile õiguse teha välisriigis või Eestis välja antud avalikust dokumendist tõlge. Tulenevalt konsulaarseaduse § 32 lõikest 2 on tõlketeenuse osutamise eest kohustus tasuda riigildiv.

Kui isik on edukalt sooritanud mitu vandetõlgi eksamit ja saanud vastavasisulise kutsetunnistuse mitmes võõrkeeles, võib vandetõlk vandetõlgi seaduse § 3 lõike 3 kohaselt teha tõlkeid ka ühest võõrkeelest teise võõrkeelde. Seega võib näiteks vene–eesti ja eesti–inglise keele vandetõlk tõlkida ka vene keelest otse inglise keelde. Käesolevaga pakuvad vandetõlgid tõlketeenust näiteks **vene-inglise-vene** ja **vene-soome-vene** keelesuunal.

2.2. Vandetõlgi kõrvaltegevus

Vandetõlgi kutsega isik võib dokumentide tõlkimisega tegelda ka väljaspool vandetõlgi kutsetegevust. Siin saab eristada kaht juhtu:

- 1) vandetõlk tõlgib dokumente tõlkesuunal, mille kohta ei ole talle väljastatud kutsetunnistust;
- 2) vandetõlk tõlgib dokumente, mille tõlge ei pea olema võrdsustatud kinnitatud tõlkega.

Vandetõlk võib **kõrvaltegevusena** tõlkida dokumente **tõlkesuunal, milles tal ei ole vandetõlgi kutset**, kuid milleks on tal tõlkimiseks vajalikud kogemused ja oskused olemas. Eelpool toodud näite puhul oleks selleks tõlketöoks saksa keelest eesti keelde või vene keelest saksa keelde tõlkimine. Sellisel juhul tegutseb vandetõlk nn tavatõlgi rollis ning valminud tõlke puhul pole tegu ametliku tõlkega.

Vandetõlk võib kutsetegevuseväliselt tõlkida dokumente ka tõlkesuunal, milles talle on antud vandetõlgi kutsetunnistus, kuid kui vandetõlgilt ei nõuta sellist tõlget, mille puhul vandetõlk võtab vastutuse tõlke õigsuse eest (teiste sõnadega: temalt ei nõuta vandetõlgi tõlget), ei ole tegemist dokumentide tõlkimisega vandetõlgi kutsetegevuse raames. Kui eesti–saksa vandetõlk tõlgib eesti keelest saksa keelde kliendi soovil näiteks igapäevases äritegevuses kasutatavat dokumenti, mille tõlge ei pea olema ametlik või notariaalne ja ka klient vandetõlgi tõlkena vormistatud tõlget ei nõua, tõlgib vandetõlk dokumendi oma kõrvaltegevuse raames. Sellisel juhul ei vormista ta tõlget seaduses sätestatud nõuete kohaselt vandetõlgi tõlkena ega registreeri seda, vaid teeb kliendi soovile või vajadusele vastava lihttõlke.

Vandetõlk võib soovi korral kõrvaltegevusena osutada ka suulise tõlke teenust, osaledes näiteks nii kohtumenetluses, notari juures lepingute ettevalmistamisel ja mujal. Levinud on väärarusaam vandetõlgist kui isikust, kellel on kohustus teha suulist tõlget. Vandetõlgi oskusi on riigi poolt kontrollitud üksnes kirjalikult ning kutsetunnistusega on antud pädevus kirjalike tõlgete tegemiseks.

Lisaks äsja kirjeldatule võib vandetõlk kõrvaltegevusena mitte ainult tõlkida, vaid teha ka kõike muud eeldusel, et see ei kahjusta tema erapooletust, väarikust ega usaldatavust vandetõlgi kutse suhtes. Näiteks võib vandetõlk tegelda ettevõtlusega, olla palgatööl või avalikus teenistuses. Selline luba sisaldus ka varem kehtinud vandetõlgi seaduses, sest vandetõlgi kutsetegevuse sisu silmas pidades ei ole põhjendatud vandetõlgi tegutsemisvabaduse piiramine nii, nagu seda tehakse näiteks kohtunike või notarite puhul.

2.3. Tõlgitava dokumendi ära kirja või väljatrüki õigsuse kinnitamine

Dokumentide tõlkimise raames kuulub vandetõlgi kutsetegevuse hulka ka **tõlgitava dokumendi ära kirja või tõlgitava dokumendi väljatrüki õigsuse kinnitamine**. Tõlgitava dokumendi ära kirja ja väljatrüki kinnitamise pädevuse andmine vandetõlgile hoiab kokku dokumendi tõlget vajava isiku ressursse. Ära kirja või väljatrüki kinnitamine moodustab aga osa dokumentide tõlkimise teenuse pakkumisest, mistõttu selliste kinnitamistoimingute tegemine ei ole võimalik väljaspool dokumentide tõlkimise teenuse osutamist.

2.4. Seaduste ja välislepingute tõlkimine

Oluliste avalike ülesannetena kuulub vandetõlgi kutsetegevuse hulka **seaduste ja välislepingute tõlkimise kohustus**. 22. aprillil 2010. aastal vastu võetud Riigi Teataja seaduse § 6 lõike 3 punkt 1 annab vandetõlkidele avaliku ülesandena Riigi Teatajas avaldatud seaduste tõlkimise pädevuse ja punkt 2 Riigi Teatajas avaldatava välislepingu tõlkimise pädevuse. Välistatud ei ole vandetõlgi pädevuse laienemine ja vandetõlkidele mõne muu tõlkimisega seotud avaliku ülesande andmine tulevikus, mistõttu vandetõlgi seaduse § 5 lõige 3 näeb ette, et seaduses võib sätestada vandetõlgile muu tõlkimisega seotud kohustuse, mis on vajalik avaliku ülesande täitmiseks.

2.5. Isikute nõustamine

Vandetõlgi kutsetegevust sisustab § 5 sätestab veel kaks vandetõlgi kutsetegevusega kaasnevat kohustust. Nimelt peavad vandetõlgid oma kutsetegevuse raames **nõustama isikuid dokumentide tõlkimisega seotud küsimustes**. Praktikas nõustavad vandetõlgid juba praegu kliente võõrkeelsete dokumentide esitamist puudutavates küsimustes, näiteks selles, kas dokument tuleb kinnitada apostilliga või legaliseerida. Kliendi ja vandetõlgi omavaheline suhtlus, mis puudutab tõlgitava dokumendi liiki, vandetõlgi tõlke esitamise sihtriiki ja muid detaile, on vajalik vandetõlgile ka seetõttu, et tõlge ja selle juurde kuuluvad dokumendid korrektselt vormistada ja kõita. Vandetõlgi nõustamiskohustus on näiteks välja selgitada, kuhu riiki ning millisele ametiasutusele soovitakse vandetõlgi tõlge esitada. Samuti aitab vandetõlk välja selgitada legaliseerimise või apostilli kasutamise vajaduse vastavalt rahvusvahelistele konventsioonidele või riikidevahelistele õigusabi- või koostöölepingutele.

2.6. Apostilliga kinnitamise korraldamine

Lisaks nõustamiskohustusele peavad vandetõlgid **korraldama kliendi soovil dokumendi või tõlke apostilliga kinnitamise**. Eestis on apostilli väljastamise pädevus notaritel. Apostilliga kinnitatakse dokumendi väljaandja allkirja ja pädevust. Kuna dokumendi või tõlke apostilliga kinnitamine toimub vandetõlgi kutsetegevuse raames, tähendab see seda, et apostill võib puudutada ainult vandetõlgi tõlgitavat originaaldokumenti või vandetõlgi tõlget. Tasu sellise teenuse eest on kokkuleppeline.

Kokkuvõte

11. detsembril 2013. aastal vastu võetud ning 1. jaanuaril 2014. aastal jõustunud uue vandetõlgi seadusega muudeti dokumendi tõlgete kinnitamise korda Eestis ja korrastati vandetõlgi kutsetegevuse regulatsiooni. Uue vandetõlgi seadusega liberaliseeriti vandetõlgi kutset ning muudeti vandetõlgid mõneti sarnaselt advokaatidega täiesti vaba elukutse esindajateks.

Vandetõlk on vaba elukutse esindaja, kes osutab ametlikku dokumentide tõlkimise teenust tõlkesuunal, milles talle on väljastatud kutsetunnistus, ja täidab seaduses sätestatud juhtudel muid tõlkimisega seotud ülesandeid. Erinevalt notarist ei ole vandetõlk avaliku võimu kandja. Seetõttu sarnaneb ta oma olemuselt pigem teiste vaba elukutse esindajatega nagu advokaadid ja patendivolinikud. Lisaks tõlketeenusele osutab vandetõlk tõlke raames ära kirjjade ja väljatrükkide kinnitamise teenust, tõlgib seadusi ja välislepinguid, korraldab kliendi jaoks dokumendi kinnitamist notari poolt apostilliga ning nõustab tõlketeenuse osutamise raames klienti. Erinevalt notarist ei ole vandetõlgil keelatud tegelda ka muude tulutoovate ülesannetega. Vandetõlgile on lubatud igaõsugune kõrvaltegevus, mis ei kahjusta tema kutset. Lisaks tõlkevälisele tööle võib vandetõlk kõrvaltegevusena osutada suulise tõlke teenust, tõlkida dokumente suunal, milles pole väljastatud talle kutsetunnistust ja osutada muid tõlkimisega seotud teenuseid. Sellisel juhul tegutseb vandetõlk kutsetegevuseväliselt. Viimasel juhul ei ole tal õigust anda dokumentidele vandetõlgi kinnitust.

Vandetõlkidele annab uus vandetõlgi seadus suurema ettevõtlusvabaduse, võimaldades valida enda jaoks sobivaim tegutsemisvorm: asuda Eestis tegutsema neil vandetõlkidel, kes on vastavasisulise kvalifikatsiooni omandanud välisriigis või vastupidi ning määrata kindlaks tõlketeenuse hind. Erinevalt varasemast regulatsioonist ei ole vandetõlgi tasu enam seaduse tasandil reguleeritud, vaid see lepitakse kokku vandetõlgi ja kliendi vahel. Ametlike tõlgete väljastamise täieliku pädevuse üleandmine vandetõlkidele suurendab tegutsevate vandetõlkide töökoormust ning pakub tulevikus tööd paljudele uutele vandetõlkidele. Vandetõlgiks saada soovivatele isikutele toob uue seaduse rakendamine kaasa suurema võimaluse osaleda vandetõlgi eksamitel. Seoses uue regulatsiooniga korraldab Justiitsministeerium arvukalt vandetõlgi eksameid ning annab ühtlasi võimaluse korduseksami sooritamiseks. Dokumentide tõlkimise teenust vajavate isikute jaoks paraneb Eesti ja välisriikide vahel ringlevate dokumentide tõlgete kvaliteet, Eesti tõlgete kinnitamise süsteem muutub välisriikidele arusaadavamaks ning vandetõlgi nõustamiskohustus ning dokumendi apostilliga kinnitamise korraldamine muudab dokumentide tõlkimise protsessi kiiremaks ja mugavamaks.